

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316222571
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2316222571.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: G. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matka: R. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/X, E., právne zastúpená JUDr. Andreou Kelemenovou, advokátkou so sídlom Štúrova 1409/17, Nitra, a otec: J. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, H., Nemecko, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 9. decembra 2020, č.k. 12P/360/2016-531, takto

rozhodol:

I.

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie mení nasledovne:

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k maloletému G. zo sumy 300,- Eur mesačne tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého bežným výživným v sume 450,- Eur mesačne v období od 19.12.2016 do 31.01.2019 a od 01.02.2019 je povinný prispievať sumou 400,- Eur mesačne vždy do 05. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého.

Vo zvyšku návrh matky z a m i e t a.

Zročné výživné za obdobie od 19.12.2016 do 31.12.2020 vo výške 6.112,50 Eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 170,- Eur k rukám matky počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 16P/226/2012-149 zo dňa 17.06.2013 v časti bežného výživného.

II.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloleté dieťa na bežné výživné zo sumy 300,- Eur mesačne na sumu 350,- Eur mesačne, počnúc 19.12.2016 s tým, že výživné je splatné vždy do 5. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, výrokom II. návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšku zamietol, výrokom

III. uložil otcovi povinnosť zaplatiť dlžné výživné za obdobie od 19.12.2016 do 31.12.2020 vo výške 2.420,97 Eur, v pravidelných mesačných splátkach po 80,- Eur až do zaplatenia, spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého dieťaťa po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania so splnením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh, výrokom IV. konštatoval, že týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta, č. k. 16P/226/2012-149 zo dňa 17.06.2013, v časti rozsahu vyživovacej povinnosti otca na bežné výživné s tým, že rozsudok Okresného súdu Galanta, č.k. 16P/226/2012-149 zo dňa 17.06.2013 sa v rozsahu vyživovacej povinnosti otca určenej na účely tvorby úspor nemení. O trovách konania rozhodol súd vo výroku V. a to tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 62 ods.1, ods. 2, ods. 4 a ods. 5, § 65 ods. 1, § 75 ods., § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 a ods. 3 Zákona o rodine, vecne súd rozhodnutie odôvodnil tým, že návrh matky považuje za čiastočne dôvodný. V rozsudku uviedol, že matka sa na súde domáhala zvýšenia výživného na maloletého G. na sumu 550,- Eur mesačne odo dňa podania návrhu s odôvodnením, že od poslednej úpravy vykonanej v roku 2013 došlo k podstatnej zmene pomerov, keď maloletý vyrástol a zároveň došlo k podstatnému poklesu príjmov matky. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil, bol však vypočítaný prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu Magdeburg, kedy uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné na sumu 320,- Eur. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému G. boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k.16P/226/2012-149 zo dňa 17.06.2013, tak, že bola schválená rodičovská dohoda, ktorou maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec sa s účinnosťou od 05.07.2013 zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 300,- Eur mesačne, vždy do 5. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého a na účely tvorby úspor v rozsahu 100,- Eur mesačne na osobný účet maloletého, na ktorom bude nakladanie s prostriedkami viazané na predchádzajúci súhlas súdu, od 03.06.2012. Styk otca s maloletým zostal bez obmedzenia s tým, že otec je povinný svoju návštevu maloletého oznámiť matke maloletého 5 dní vopred. Maloletý G. od septembra 2015 navštevoval materskú školu v E., od septembra 2018 navštevuje základnú školu v E., kde má výdavky na školské poplatky, školské potreby a pomôcky, stravné, výlety a ďalšie príležitostné výdavky. Je zdravý, od narodenia však trpí atopickým ekzémom a musí užívať masť na pokožku, má výdavky na zubára, urológa a vitamíny. Mimo toho maloletý potrebuje kozmetiku, kaderníka, matka má tiež výdavky na jeho kultúru a športové aktivity, krúžky ako aj letné dovolenky a detské tábory, platí mu životnú poisťku 20,- Eur mesačne, vreckové a sporenie. Pokiaľ ide o rodičov dieťaťa, v čase posledného rozhodovania v konaní vedenom pod sp.zn. 16P/226/2012 bol otec zamestnaný ako kapitán lode s priemerným mesačným príjmom v čistom cca 4.040,- Eur, matka poberala od 03.06.2012 do 08.09.2012 materské dávky v celkovej výške za toto obdobie 3.584,- Eur, pracovala v spoločnosti R. C., kde od 9/2011 do 8/2012 zarobila v čistom 14.965,55 Eur. V súčasnosti matka žije sama s maloletým v jej rodinnom dome v obci E.. Od 01.05.2016 do 31.01.2019 bola zamestnaná v spoločnosti Y. H., s.r.o., s priemerným čistým mesačným príjmom za obdobie od 5/2016 do 12/2016 vo výške 550,86 Eur, za rok 2017 vo výške 550,97 Eur, za rok 2018 vo výške 552,37 Eur, za 1/2019 vo výške 856,23 Eur. Od 06.02.2019 do 18.06.2020 bola na dobu určitú zamestnaná v spoločnosti S. R., s.r.o., s priemerným čistým mesačným príjmom za obdobie od 2/2019 do 12/2019 vo výške 1.121,17 Eur, v januári 2020 dosiahla čistú mzdu 1.139,80 Eur, vo februári 2020 vo výške 1.139,80 Eur, v marci 2020 vo výške 675,93 Eur a za 4/2020 dosiahla mzdu vo výške 109,60 Eur. Od 20.03.2020 poberala nemocenskú dávku vo výške cca 859,- Eur mesačne. Okrem uvedených príjmov je matka poberateľkou prídavku na dieťa a to v roku 2016 vo výške 23,52 Eur mesačne, v roku 2017 vo výške 23,52 Eur mesačne, v roku 2018 vo výške 23,68 Eur mesačne, v roku 2019 vo výške 24,34 Eur mesačne a v roku 2020 vo výške 24,95 Eur mesačne. Matka inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec maloletého žije v Nemecku, je ženatý, má ďalšie dieťa, maloletého L. V., nar. XX.XX.XXXX. Od 01.06.2018 je zamestnaný v spoločnosti K. X. Z., L. ako manažér-plavebný servis na dobu neurčitú na 40 hod. týždenne, mzda bola dohodnutá vo výške 4.135,- Eur mesačne/brutto, pričom otec má podľa pracovnej zmluvy nárok na 13. plat. Od 6/2018 do 12/2018 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 4.067,25 Eur a za rok 2019 vo výške 4.096,15 Eur, zároveň mu bol za toto obdobie vyplácaný príspevok na dieťa a to v období od 6/2018 do 12/2018 v priemere vo výške 260,07 Eur mesačne a za rok 2019 v priemernej mesačnej výške 266,12 Eur.

3. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výšky vyživovacej povinnosti určenej rozsudkom

Okresného súdu Galanta č.k. 16P/226/2012-149 zo dňa 17.06.2013, od právoplatnosti ktorého do podania návrhu (dňa 19.12.2016), uplynuli viac ako 3 roky. Maloletý G. mal v čase poslednej úpravy výživného jeden rok a bol v celodennej starostlivosti matky, v čase podania návrhu na zvýšenie výživného už navštevoval materskú školu a od septembra 2018 je žiakom základnej školy, v súvislosti s čím mu vznikli nové výdavky, ktoré v minulosti nemal a to okrem výdavkov na školu aj príležitostné výdavky v súvislosti so športom, kultúrou, voľnočasovými aktivitami. Matka výdavky maloletého (bez jeho nákladov na bývanie) vyčíslila na sumu cca. 706,-Eur mesačne v čase, keď mal maloletý 7 rokov a na sumu 600,-Eur, keď mal maloletý 8 rokov, s týmto sa ale súd nestotožnil, a neprihliadol na niektoré výdavky, ktoré tak, ako ich uvádzala matka, považoval za nadhodnotenú a to aj s prihliadnutím na vek dieťaťa, t.j. 4-8 rokov a skutočnosť, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodičov. Napokon súd ustálil, že celkové náklady maloletého predstavujú sumu cca 507,48 Eur mesačne (strava 150,-Eur, oblečenie obuv 80,-Eur + bývanie 102,23 Eur, ZŠ vrátane školských pomôcok cca 45,-Eur mesačne + kaderník 8,-Eur mesačne + hygiena 16,-Eur mesačne + lekárska starostlivosť 15,42 Eur mesačne + príležitostné výdavky vrátane dovolení a táborov 90,83 Eur mesačne). Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že vzhľadom na zmenu pomerov je tu dôvod na zvýšenie výživného o sumu 50,-Eur a to od podania návrhu a berúc do úvahy výdavky maloletého, životnú úroveň a príjem otca, zaviazal otca na platenie bežného výživného v sume 350,-Eur mesačne, ktoré výživné považoval za primerané majúci za to, že prevažná časť nákladov maloletého bude zabezpečená z otcom plateného výživného a zvyšok bude pokrytý čiastočne prídavkami na dieťa a vo zvyšku matkou. Pri určení výživného prihliadal na znížený príjem matky, ktorá však má vyživovaciu povinnosť iba voči mal. G., s ktorým žije naďalej v jej rodinnom dome, kde aj uhrádza výdavky približne v rovnakej výške ako v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom. Matka má inak bežné výdavky, nemá žiadne dlhy a nehnuteľnosť, ktorú vlastní, nie je zaťažovaná žiadnym záložným právom a je schopná platiť zvyšok výdavkov maloletého, ktoré (vo zvyšku inak pokryté výživným od otca a prídavkom na dieťa) predstavujú sumu približne 132,50 Eur mesačne. V prípade ak sa matka zamestnaná a vznikne jej nárok na daňový bonus, tak bude táto suma ešte nižšia cca. 110,- Eur mesačne. Súd pripomenul, že nielen otec ale aj matka, sa musí primeranou finančnou sumou podieľať na výžive maloletého dieťaťa, pričom súd pri určení akou mierou sa matka má podieľať na výdavkoch maloletého prihliadol na to, že matka peňažnú vyživovaciu povinnosť vo väčšej miere nahrádza osobnou starostlivosťou o maloletého. Pri určení výživného súd vzal do úvahy aj zmenu pomerov na strane otca, ktorému pribudla vyživovacia povinnosť, pri inak nezmenenom príjme. Súd tiež poukázal na to, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe by sa výživné rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 30 % jeho priemerného čistého mesačného príjmu, čiže v danom prípade keď súd vychádzal z príjmu otca je dolnou hranicou suma cca 819,- Eur a hornou hranicou suma cca 1.228,- Eur. V prípade ak súd do príjmu otca započíta aj príspevky na dieťa, ktoré sú otcovi vyplácané je dolnou hranicou suma približne 872,- Eur a hornou hranicou suma cca 1.308,-Eur, ktorú sumu je potrebné rozdeliť medzi dve maloleté deti, ktoré otec má. Vzhľadom k tomu, že maloleté deti sú v nižšom veku a u oboch je predpoklad, že sa budú ich výdavky stupňujúcim vekom ďalej zvyšovať, a teda sa bude zvyšovať aj vyživovacia povinnosť otca, súd určil výživné na dolnej hranici príjmu otca a preto považoval výšku výživného otca, t.j. spolu sumu 450,-Eur mesačne (z toho 350,- Eur bežné výživné a 100,- Eur úspory, ktorých výška zostala nezmenená) za primeranú a návrh matky v sume prevyšujúcej 350,- Eur mesačne zamietol.

4. Súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti počnúc dňom 19.12.2016, teda od podania návrhu, čím otcovi vznikol za obdobie od 19.12.2016 do 31.12.2020 nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého vo výške 2.420,97 Eur, ktorý mu súd povolil splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 80,-Eur mesačne spolu s bežným výživným tak, aby ich otec zaplatil do uplynutia troch rokov. Spolu bude teda otec k rukám matky poukazovať sumu 430,- Eur mesačne až do splatenia dlhu a zároveň naďalej sumu 100,- Eur bude poukazovať na tvorbu úspor. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého z dôvodu, že súd nesprávne vyhodnotil pomery na strane účastníkov konania, v dôsledku čoho stanovil nesprávne výživné. Súd mal vziať do úvahy, že v čase poslednej úpravy výživného v roku 2013 mala matka v období 09/2011 - 08/2012 vyplatený od zamestnávateľa spoločnosti R.-C. priemerný čistý mesačný príjem titulom mzdy 1.247,- Eur (súd uviedol v rozsudku súhrn príjmov za týchto 12 mesiacov 14.965,55 Eur) a v období od 03.06.2012 do 08.09.2012 je boli vyplatené materské dávky v celkovej výške 3.584,- Eur, t.j. mesačne 1.195,- Eur. V čase rozhodovania súdu v roku 2013 mala teda matka priemerný mesačný príjem 2.442,- Eur, zatiaľ čo v čase podania návrhu na zvýšenie výživného iba 550,86 Eur, v roku 2017 vo výške 550,97 Eur, v roku 2018 vo výške 552,37 Eur a od 02/2019 do 12/2019 vo výške 1.121,17

Eur mesačne, pričom dňa 18.06.2020 jej skončil pracovný pomer v spoločnosti S. R., s.r.o., a od mája 2020 jej je vyplácaná už len nemocenská dávka v sume 859,- Eur mesačne. Za obdobie od januára do novembra 2020 mala matka celkovo príjem 9.923,- Eur, čo je 902,- Eur mesačne, je teda zrejme, že u nej došlo k podstatnému poklesu príjmov oproti roku 2013. Otec okrem príjmu 4.067,- Eur mesačne brutto poberá prídavky na jedno dieťa vo výške cca 265,- Eur, čo spolu predstavuje príjem 4.332,- Eur mesačne, navyše jeho manželka od júna 2018 pracuje s príjmom 1.700,- Eur brutto. Súd prvej inštancie pri aplikovaní rozhodovacej praxe určil z príjmu otca dolnú hranicu 819,- Eur ako 20% a hornú hranicu 1.228,- Eur ako 30%, a nesprávne ju rozdelil rovnakým dielom medzi dve maloleté deti, keď nevzal do úvahy vekový rozdiel detí a to 8-ročného G. a 4-ročného L., ani skutočnosť, že na maloletého L. sú vyplácané prídavky v sume 265,- Eur mesačne a matke na maloletého G. prídavky v sume 24,50 Eur mesačne a tiež skutočnosť, že maloletému L. musí na výživu prispievať aj jeho matka, ktorá má príjem 1.700,- Eur mesačne brutto a 20% z jej príjmu je 360,- Eur. Pri takejto kalkulácii súdu by výživa mal. L. bola zabezpečovaná zo sumy 1.055,- Eur (265,- Eur prídavok na dieťa + 450,- Eur výživné od otca, + 340,- Eur výživné od matky) a na maloletého G. zo sumy 654,50 Eur (24,50 Eur prídavok na dieťa + 450,- Eur výživné od otca + 180,- Eur ako 20% z príjmu 902,- Eur jeho matky), z čoho je zrejme, že súdom aplikovaný spôsob ustálenej rozhodovacej praxe bol v tomto prípade nelogický a nesprávny, keď staršie dieťa by malo mať nárok na vyššie výživné ako mladšie. Tiež nie je zrejme z akého dôvodu súd vychádzal u otca z dolnej hranice 20%, keď sa mohol pohybovať v rozmedzí až do 30%, čo by pri príjme otca 4.096,- Eur mesačne predstavovalo až 1.228,- Eur. Otec pritom nedoložil žiadne náklady, ktoré je potrebné hrať.

6. Podľa názoru odvolateľky súd nesprávne vyhodnotil aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, nesprávne vychádzal z primeraného výdavku na stravu maloletého v sume 150,- Eur mesačne, majúc za to, že stravná jednotka za deň u maloletého je 5,- Eur (ktorá zahŕňa tak raňajky, desiatu, obedy, olovranty aj večere). Matka považuje za odôvodnenú jednotku 7,70 Eur na deň a nesúhlasí s názorom súdu, že za 5,- Eur denne je možné pre osemročného chlapca zabezpečiť plnohodnotnú vyváženú stravu, navyše vzhľadom k príjmu jeho otca 4.332,- Eur mesačne sa javí takáto hodnota ako absolútne neprimeraná. Rovnako nesprávne ustálil súd prvej inštancie aj výdavky maloletého na školu, keď súd ako súčet výdavkov súvisiacich s návštevou základnej školy + stravy v škole + ročne vynakladaných výdavkov na školské potreby súd vzal do úvahy sumu 45,- Eur, namiesto 63,30 Eur mesačne, tiež nesprávne ustálil ako akceptovateľnú výšku výdavkov na mimoškolské aktivity maloletého 250,- Eur ročne, pri ktorej sume kalkulovanej súdom sa jedná o sumu 20,83 Eur mesačne, z ktorej suma 20,- Eur predstavuje poisťné, takže na ostatné uvádzané položky (šport, športové potreby, kultúrne podujatia, knihy) má podľa názoru súdu postačovať suma 0,83 Eur mesačne. Podľa matky však je potrebné kalkulovať minimálne so sumou 60,- Eur mesačne tak, aby pri odpočítaní poisťného v sume 20,- Eur zostalo 40,- Eur na ostatné menované výdavky a toto predstavuje 720,- Eur ročne. So súdom uznanými platbami na detské tábory vo výške 240,- Eur ročne a dovolenkami 600,- Eur ročne sa teda jedná spolu o sumu 1.560,- Eur, čo znamená, že na mesiac pripadá z tohto suma 130,- Eur. Celková suma 644,65 Eur (namiesto 507,48 Eur) tak podľa matky pozostáva z položiek strava 230,- Eur (namiesto 150,- Eur), oblečenie, obuv 80,- Eur, bývanie 102,23 Eur, základná škola vrátane školských pomôcok 63,- Eur (namiesto 45,- Eur), kaderník 8,- Eur, hygiena 16,- Eur, lekárska starostlivosť 15,42 Eur, príležitostné výdavky vrátane dovolení a táborov 130,- Eur (namiesto 90,83 Eur). Napokon matka vytkla okresnému súdu aj to, že od podania návrhu, t.j. od 19.12.2016 súd zvýšil výživné otca na maloletého G. fixnou sumou 50,- Eur mesačne bez toho, aby sa vysporiadal s tým, že v období od mája 2016 do decembra 2018 sa príjem matky pohyboval len na úrovni 550,- Eur mesačne. Na základe uvedeného matka navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a výživné zvýšil zo sumy 300,- Eur mesačne na 550,- Eur mesačne od 19.12.2016.

7. Otec ani kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k

záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je z dôvodu nie celkom správneho právneho posúdenia veci prvoinštančným súdom potrebné korigovať.

9. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bolo zvýšenie výživného na maloletého G. na návrh matky, ktorá sa domáhala sumy 550,- Eur mesačne od podania návrhu. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý v danom prípade nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych záverov prvoinštančného súdu, ktoré viedli k zvýšeniu výživného z pôvodnej sumy 300,- Eur bežného výživného na sumu 350,- Eur od 19.12.2016 pri súčasnom uložení povinnosti zaplatiť aj nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 2.420,97 Eur v mesačných splátkach.

10. Odvolacia argumentácia matky bola založená na tvrdení o nesprávnom posúdení možností a schopností rodičov, ako aj odôvodnených potrieb dieťaťa, v dôsledku čoho matka považuje výšku výživného určenú prvoinštančným súdom za príliš nízku a navrhuje zvýšiť výživné na 550,- Eur od podania návrhu na súd. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na zvýšenie výživného, pretože suma 300,- Eur určená pôvodným rozsudkom z júna 2013 už nezodpovedá zmeneným pomeroch. Vychádzajúc zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), dospel však odvolací súd k rozdielnym záverom o primeranosti výšky výživného, a má za to, že rozhodnutie prvoinštančného súdu nezohľadňuje zmenu pomerov, ku ktorej došlo aj v priebehu tohto súdneho konania, trvajúceho od roku 2016, na ktorú zmenu bolo dôvodné reagovať aj určením rozdielnej výšky výživného v konkrétnych obdobiach.

11. Predovšetkým treba zopakovať, že v zmysle ustanovení § 62 a nasl. Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, s tým, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

12. Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (por. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 121 CMP). V zmysle záverov aplikačnej praxe treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného, dôvodom na zmenu rozhodnutia však sú len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Nie je totiž žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. Zmenu pomerov treba chápať ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. Porovnaním a vyhodnotením okolností rozhodujúcich pre určenie výšky výživného na maloletého G. v čase posledného rozhodovania súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16P/226/2012 a v čase vydania napadnutého rozsudku, dospel aj odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že od roku 2012 nepochybne nastala taká podstatná zmena pomerov na strane účastníkov konania, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Predovšetkým už tým, že odvtedy uplynulo viac rokov, počas ktorých maloletý G. vyrástol, nastúpil do materskej školy a medzičasom už aj do základnej školy (v čase vydania odvolaním napadnutého rozhodnutia bol žiakom 3. triedy, zatiaľ čo v čase posledného rozhodovania súdu bol ročným dieťaťom, ktoré bolo v matkinej celodennej starostlivosti), ktoré skutočnosti samotné sú v rozhodovacej praxi všeobecných súdov SR považované za takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, keďže nepochybne s nimi súvisí podstatný nárast nákladov na výživu maloletého dieťaťa. Celkové zvýšenie nákladov na výživu maloletého je celkom zrejmé aj z matkou uvádzaných údajov o vynakladaných výdavkoch na dieťa, hoci aj súd nie všetky uznal v plnej výške.

13. Matka v odvolaní namietala spôsob, akým súd ustálil odôvodnené potreby maloletého a náklady s tým spojené, ale odvolací súd jej v tomto nedal za pravdu. Mal za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie ohľadom potrieb maloletého v dostatočnom rozsahu, matkou prezentované náklady na výživu dieťaťa (ktorá výdavky maloletého bez jeho nákladov na bývanie, vyčíslila na sumu cca. 706,- Eur mesačne v čase, keď mal maloletý 7 rokov a na sumu 600,- Eur, keď mal maloletý 8 rokov) podrobil dôkladnej analýze a tieto v určitých položkách správne vyhodnotil ako nadhodnotené. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd považoval za nadhodnotené matkou vyčíslené výdavky na stravu dieťaťa sumou 180-230,- Eur mesačne. Súdom dôvodil, že nakoľko maloletý má zabezpečený v škole obed, za jeho primeraný mesačný výdavok na stravu možno považovať cca 150,- Eur mesačne a s týmto záverom sa stotožňuje aj odvolací súd, vychádzajúc aj zo súdnej praxe v obdobných prípadoch. Ďalej súd prvej

inštancie dôvodil, že podobne výdavky na ošatenie dieťaťa sú vyčíslené matkou buď neprimerane vysoko alebo v neprimeranom množstve (napr. výdavok na zimnú bundu vo výške 75,- Eur a to 2x za rok, na jarnú vetrovku vo výške 47,- Eur 2x za rok, nohavice 30,- Eur 4x za rok, 15 kusov mikín, 20 kusov tričiek s dlhým rukávom za rok, štvoro tenisiek aj dvojce poltopánky za rok) a s prihliadnutím na vek dieťaťa a životnú úroveň otca považoval prvoinštančný súd za primerané ročné výdavky na ošatenie a obuv v priemere cca 80,- Eur mesačne, ako odôvodnený výdavok uznal tiež výdavky na hygienu 16,- Eur mesačne a kaderníka 7-8,- Eur mesačne. Čo sa týka výdavkov na školu a predtým na materskú školu, súd mal preukázané, že pravidelné mesačné výdavky s tým súvisiace boli vo výške cca 54,08 Eur mesačne (školné, strava, ZRPŠ, športový a plavecký krúžok a anglický jazyk), a v súvislosti s návštevou základnej školy mesačné výdavky cca 22,50 Eur (ZRPŠ, triedny fond, príspevok ŠKD, školské výlety a divadelné predstavenia, učebné pomôcky), za stravu v škole do 6/2019 platil za obedy cca 21,20 Eur mesačne, od 9/2019 asi 20,- Eur. Okrem uvedených výdavkov matka vyčíslila aj náklady na školské potreby v priebehu roka (aktovka, prezuvky, telocvik) v sume 350-600,- Eur ročne, z čoho súd uznal ako primeranú sumu 250,- Eur ročne (20,80 Eur mesačne) a odvolací súd dodáva, že aj v tomto prípade okresný súd postupoval správne. Za opodstatnené súd považoval matkou vyčíslené ročné výdavky cca 75,- Eur na ošetrovanie pokožky, ale z matkou tvrdených výdavkov na ostatnú zdravotnú starostlivosť, a to zubára, urológa, lieky, vitamíny, ktoré matka nepreukázala, súd vzhľadom na vek maloletého uznal ročnú výšku výdavkov 80,- Eur a aj s týmto sa odvolací súd stotožňuje. Správne prvoinštančný súd ponížil matkou vyčíslené ďalšie výdavky, ako športové potreby vo výške 200,- Eur ročne, kultúru, krúžky vo výške 480,-Eur ročne, vreckové, sporenie vo výške 600,- Eur ročne, hračky, knihy a darčeky vo výške 320-540,- Eur ročne, čo celkom dôvodne súd prvej inštancie považoval za neprimerané veku a potrebám dieťaťa v oblasti kultúrneho vyžitia, keď matka netvrdila ani nepreukázala, že by maloletý mal nejaké záujmy, že by navštevoval nejaké krúžky s umeleckým zameraním, a za odôvodnenú výšku takýchto výdavkov uznal 250,- Eur ročne s tým, že v tejto sume sú zahrnuté potreby dieťaťa súvisiace s jeho mimoškolskými aktivitami, teda športovými, kultúrnymi (kino, knihy) a pod.. Jediné, čo prvoinštančnému súdu možno vytknúť je zarátanie do tejto sumy aj platenie poisťného, ktoré maloletému uhradza matka vo výške 20,-Eur mesačne, keďže po jeho zaplatení by na úhradu vyššie menovaných výdavkov na mimoškolské aktivity zostala ročne iba suma 10,- Eur (0,83 Eur mesačne), čo je nepostačujúce na ich pokrývanie. Za dôvodnú súd považoval výšku príležitostných výdavkov na detské tábory v sume 240,- Eur, aj výdavky vynakladané v súvislosti s dovolenkami v sume 600,- Eur ročne. K nákladom maloletého súd napokon započítal aj sumu 102,23 Eur ako polovicu výdavkov matky na bývanie a takto vyčíslil celkové náklady maloletého v sume 507,48 Eur mesačne.

14. Citované úvahy okresného súdu pri posudzovaní odôvodnenosti matkou prezentovaných potrieb maloletého sú náležite odôvodnené, logické a vychádzajú aj zo súdnej praxe v obdobných prípadoch s prihliadnutím na vek dieťaťa, jeho zdravotný stav a v neposlednom rade aj životnej úrovne rodičov dieťaťa, ktorej majú zodpovedať aj potreby dieťaťa, a preto im odvolací súd v zásade nemá čo vytknúť, s výnimkou už vyššie avizovanej potreby pripočítať k sume zistených mesačných výdavkov dieťaťa osobitne aj splátku poistenia 20,- Eur, takže celkovo treba ustáliť mesačné výdavky na výživu maloletého v sume cca 543,- Eur mesačne, ako súčet sumy 150,- Eur na stravu, 80,- Eur na ošatenie, 24,- Eur na hygienu a kaderníka, 22,50 Eur na výdavky základnej školy, 20,- Eur na stravné v škole, 20,80 Eur na školské potreby, 12,90 Eur na zdravotnú starostlivosť, 20,80 Eur na mimoškolské aktivity, 20,- Eur na poisťné, 70,- Eur na tábory a dovolenky a 102,20 Eur náklady na bývanie pripadajúce na maloletého G.. Súd prvej inštancie sa teda síce v zásade správne vysporiadal s dôvodnosťou a primeranosťou jednotlivých matkou prezentovaných výdavkov na výživu dieťaťa, opomenul však vziať do úvahy poisťné a zistené sumy chybné spočítal, preto odvolací súd zjednal nápravu.

15. Pokiaľ ide o možnosti a schopnosti rodičov maloletého a ich majetkové pomery, súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu postačujúcom pre rozhodnutie vo veci, a odvolací súd zistený stav v celom rozsahu preberá, keď ani v odvolacom konaní nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti. Odvolací súd však zároveň musel konštatovať, že súd prvej inštancie napriek tomu, že vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočného stavu, dospel k nesprávnemu záveru pokiaľ ide o výšku výživného zodpovedajúcu možnostiam a schopnostiam povinnej osoby. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd musel prisvedčiť matke maloletého, že zmeny pomerov, ktoré nastali v príjmovej sfére matky neboli dostatočne zohľadnené a zároveň súd nedostatočne prihliadol na určité rozdielnosti týkajúce sa oboch maloletých detí, ku ktorým má otec vyživovaciu povinnosť.

16. Príjem otca sa od posledného rozhodovania súdu o výživnom žiadnym zásadným spôsobom nezmenil, u otca však došlo k zmene pomerov v tom, že mu dňa 05.06.2016 pribudla vyživovacia povinnosť k maloleťmu synovi L. V.. Týmto sa znížila jeho schopnosť živiť maloleteho G., pretože zo svojho príjmu musí čiastočne živiť aj ďalšie dieťa. Na druhej strane možno konštatovať, že napriek uvedenej skutočnosti stabilný príjem otca v priemernej výške 4.080,- Eur (ako priemer čistej mzdy ktorú dosahoval v r. 2018 a 2019) poskytuje priestor na zvýšenie výživného na maloleteho G., u ktorého celkom nepochybne za uplynulých 8 rokov došlo k podstatnému nárastu výdavkov na výživu a matka, ktorej príjem je neporovnateľne nižší, nedokáže už pri stávajúcom výživnom z vlastných zdrojov uhrádzať zvýšené náklady na syna, najmä keď hospodári sama a musí preto uhrádzať v plnom rozsahu aj výdavky na bývanie a domácnosť. U otca treba vziať do úvahy, že hospodári spoločne s manželkou, ktorá dosahuje vlastné príjmy a prispieva teda tiež na zabezpečovanie potrieb rodiny.

17. Tak ako uviedol už prvoinštančný súd, v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu vo veciach výživného sa vychádza z toho, že pokiaľ sa dieťa nachádza vo výlučnej osobnej starostlivosti jedného rodiča, je tu povinnosť druhého rodiča kompenzovať nedostatok vlastnej osobnej starostlivosti o dieťa platením súm určeného výživného, pričom výška jeho vyživovacej povinnosti (ktorou sa podieľa na plnení všetkých jeho vyživovacích povinností) určenej súdom sa pohybuje obvykle v rozmedzí od 20% do 30% čistého mesačného príjmu zamestnaného rodiča, s prihliadnutím ku konkrétnym okolnostiam prípadu, čo v danom prípade predstavuje u otca pri zistenom priemernom príjme 4.080,- Eur sumu od 816,- Eur do 1.224,- Eur na obe jeho vyživovacie povinnosti.

18. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že potreby dieťaťa v zásade rastú s pribúdajúcim vekom, teda čím je dieťa staršie, tým viac sa socializuje, rozširuje sa pole jeho aktivít a záujmov (pribúdajú školské a voľnočasové aktivity) a tým prirodzene narastajú aj jeho výdavky. Náklady na výživu stredoškolača (resp. vysokoškolača) sú preto v zásade vyššie než náklady na výživu žiaka základnej školy, ktorého náklady sú však zase vyššie v porovnaní s dieťaťom predškolského veku. Zároveň ich náklady na výživu ovplyvňujú aj ďalšie skutočnosti, ktoré môžu vyvolávať potrebu zvýšených nákladov (napr. zdravotný stav). V zmysle uvedeného je nutné preto pristupovať aj k otázke určovania primeraného výživného v prípade otcových dvoch synov, staršieho G., ktorého náklady na výživu sú prirodzene vyššie ako mladšieho L. (otec netvrdil ani nepreukázal, že by mal. L. mal osobitne zvýšené náklady na výživu z nejakých špeciálnych dôvodov). Do úvahy bolo treba vziať aj významnú skutočnosť, že zatiaľ čo o mal. L. sa otec spolu s manželkou osobne stará, o mal. G. sa stará výlučne jeho matka. Otec sa nijako na starostlivosti o mal. G. nepodieľa ani sa o neho nezaujíma, a tento nedostatok osobnej starostlivosti musí preto otec kompenzovať platením vyššieho výživného (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Z uvedeného je zrejmé, že pri posudzovaní výšky výživného, ktorým by otec mal prispievať na oboch svojich synov (zo sumy do úvahy prichádzajúceho podielu na príjme otca, určeného na výživu jeho detí), nemožno uvažovať o rovnakej sume u oboch detí, keďže celkom nepochybne prislúcha mal. G. pri zohľadnení uvádzaných skutočností vyššia suma výživného ako jeho mladšiemu nevlastnému bratovi. Zároveň nemožno zabúdať ani na tú skutočnosť, že výživné má vychádzať z odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom v danom prípade obe otcove deti sú v nižšom veku, takže u oboch je predpoklad, že ich výdavky s pribúdajúcim vekom ešte porastú a nebol teda dôvod stanoviť výživné v najvyššom možnom rozsahu.

19. V ďalšom potom súd musel pri určení výživného prihliadnúť aj na príjmy matky, ktoré sa citeľne znížili oproti roku 2013, kedy dosahovala príjem v priemere okolo 2.442,- Eur, pričom v konaní nebolo preukázané zavinenie matky na tejto zmene pomerov. Treba preto konštatovať, že schopnosť matky živiť maloleteho G. sa z objektívnych dôvodov zmenila k horšiemu a aj z tohto dôvodu musí potom prevažnú časť potrieb dieťaťa pokrývať otec, ktorého schopnosti a možnosti sú oveľa lepšie a maloleť má právo podieľať sa na jeho životnej úrovni (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Matka v čase podania návrhu dosahovala príjem iba cca 550,- Eur a tento stav trval až do februára 2019, kedy začala dosahovať priemerný príjem 1.121,- Eur mesačne (rok 2019), ktorý príjem treba vyhodnotiť ako taký, ktorý je schopná dosahovať pri riadnom využívaní svojich schopností a možností, i keď v roku 2020 sa jej príjem mierne znížil, nešlo však o podstatnú zmenu (spolu s nemocenskými dávkami dosahovala priemerný príjem 9.923,- Eur mesačne). Odvolací súd mal za to, že výsledky vykonaného dokazovania odôvodňujú záver, že v počiatočnom období, v čase od podania návrhu, t.j. od 19.12.2016 až do 31.01.2019 bol maloleť vzhľadom na pokles matkinho príjmu viac odkázaný na výživu zo strany otca než v nasledujúcom období a preto súd aj určil v tomto období výživné vyššie a následne od 01.02.2019, kedy matkin príjem stúpol, určil súd výživné nižšie, pričom za primeranú považoval odvolací súd v prvom období sumu 450,- Eur mesačne a v druhom období sumu 400,- Eur mesačne, ktoré sumy otec bol

a je vzhľadom na jeho schopnosti a možnosti schopný platiť bez rizika existenčných problémov i bez ohrozenia plnenia jeho zákonnej vyživovacej povinnosti voči druhému synovi a zároveň sú rešpektované zásady rozvedené vyššie. Tu sa žiada doplniť, že časť výživy na obe deti je pokrytá aj z prídavkov na deti, ktoré poberajú rodičia, pričom aj ich výška je rozdielna, na čo poukazovala matka, takže u mal. L. treba rodičom vynaložiť na výživu dieťaťa menej finančných prostriedkov z vlastných príjmov ako u mal. G..

20. Náklady maloletého, ustálené v sume cca 543,- Eur mesačne, tak budú uhrádzané prevažne z výživného plateného otcom, čiastočne z výživného zo strany matky a čiastočne z prídavkov na dieťa. Takto podiel otca na uhrádzaní nákladov na výživu dieťaťa v období od 19.12.2016 do 31.01.2019 predstavuje 450,- Eur, podiel matky cca 70,- Eur a podiel štátu vo forme prídavkov v priemere 23,50 Eur. Od 01.02.2019 podiel otca na výžive dieťaťa predstavuje 400,- Eur, podiel matky cca 118,- Eur a podiel štátu vo forme prídavkov v priemere 25,- Eur. Pri úvahe o primeranosti výživného na maloletého G. nemožno opomínať sumu 100,- Eur, ktorú otec platí G. na tvorbu úspor a táto suma zostáva nezmenená, keď ani jeden z rodičov nenavrhol jej zmenu. Po zohľadnení sumy mesačných úspor tak otec prispieva svojmu synovi G. mesačne sumou 550,- Eur, resp. od 01.02.2019 sumou 500,- Eur mesačne, čo predstavuje cca 13,50% z jeho príjmu, resp. od 01.02.2019 cca 12,25% z jeho príjmu, ktoré sumy výživného zohľadňujú tak odôvodnené potreby dieťaťa, rozdielne schopnosti a možnosti rodičov aj podiel na osobnej starostlivosti, ktorá v tomto prípade zo strany otca úplne absentuje. Vyššie výživné, ktoré matka požadovala, v danom prípade by bolo neprimerané schopnostiam a možnostiam otca a jej návrh nemohol obstať a to ani v čase, kedy matka dosahovala nižšie príjmy, okrem iného aj z dôvodu, že práve toto obdobie bolo aj pre otca finančne náročné, keďže sa mu v roku 2016 narodil syn L., takže až do roku 2018, kedy sa zamestnala aj jeho manželka, zostávala prevažne na ňom výživa celej jeho rodiny.

21. Vedený vyššie uvedenými úvahami odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 388 CSP zmenil tak, že výživné zvýšil a otcovi uložil povinnosť prispievať maloletému bežným výživným v období od 19.12.2016 do 31.01.2019 v sume 450,- Eur mesačne a od 01.02.2019 naďalej v sume 400,- Eur mesačne vždy do 5. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého a vo zvyšku návrh matky zamietol.

22. Vzhľadom k zvýšeniu výživného od podania návrhu na súd vznikol otcovi ku dňu vyhlásenia rozsudku prvoinštančným súdom nedoplatok na zročnom výživnom, teda za dobu od 19.12.2016 do 09.12.2020. Pri jeho výpočte súd zohľadnil jednak termín splatnosti (5. deň v mesiaci vopred) a jednak výživné, ktoré otec dovtedy platil podľa pôvodného rozhodnutia, t.j. 300,- Eur mesačne. V prvom období, teda od 19.12.2016 do 31.01.2019 otec mal zaplatiť pri výške výživného 450,- Eur sumu 11.438,50 Eur, vypočítané ako 11.250,- Eur (25 celých mesiacov x 450,- Eur) + 188,50 Eur ako pomerná časť za 13 dní mesiaca december 2016 ($450 : 31 = 14,50 \times 13 = 188,50$), pričom zaplatil len 7.626,- Eur, vypočítané ako 960,- eur (25 celých mesiacov x 300,- Eur) + 126,- Eur ako pomerná časť za 13 dní mesiaca december 2016 ($300 : 31 = 9,70 \times 13 = 126$), preto nedoplatok za toto obdobie predstavuje rozdiel medzi nimi 3.812,50 Eur. V druhom období, teda od 01.02.2019 do 31.12.2020 otec mal zaplatiť pri výške výživného 400,- Eur sumu 9.200,- Eur (23 mesiacov x 400,- Eur), ale zaplatil len 6.900,- Eur (23 mesiacov x 300,- Eur), preto nedoplatok za toto obdobie predstavuje rozdiel medzi nimi 2.300,- Eur. Celkovú sumu nedoplatku vo výške 6.112,50 Eur (3.812,50 + 2.300) súd s prihliadnutím na pomery otca a ďalšiu jeho vyživovaciu povinnosť umožnil otcovi s použitím § 232 ods. 4 CSP uhradiť v mesačných splátkach po 170,- Eur splatných spolu s bežným výživným tak, aby v zmysle ustálenej súdnej praxe bol dlh splnený najneskôr do troch rokov.

23. O trovách prvoinštančného ako aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovení § 52, § 58 CMP a § 396 ods. 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

24. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).